

عهد و گفتگو

Jonathan Sacks
THE RABBI SACKS LEGACY

مطالعات SPIRITUALITY
از درسگفتارها و نوشتارهای ربای لرد جانانان ساکس

با سپاس از Schimmel Family برای حمایت سخاوتمندانه از عهد و گفتگو به نكوداشت یاد Harry (Chaim) Schimmel. "من از همان بار اول که با نسخه‌ی تفسیر توره ربای خیم شیمیل رویرو شدم تا اکنون، آنرا عزیز داشته‌ام. هدف آن نه فقط نشان دادن حقیقت ظاهری متن توره، بلکه رسیدن به حقیقت زرفتری است که در آن نهفته است. او به همراه همسر ستودنی اش آنا در صحت سال زندگی مشترک، یک زندگی سرشار از عشق به خانواده، اجتماع و تورات ساختند. زوج بهمانندی که با نمونه‌ی زندگی خود، بینهایت الهام بخش من بوده‌اند." - ربای ساکس

تفسیر هفتگی تورات

Tazria

Othello, Wikileaks, and Mildewed Walls

تزریا: اتللو، ویکی لیکس و دیوارهای قارچ گرفته

در ترجمه‌ی تورات معروف به هفتاد نفر، یعنی ترجمه‌ی قدیمی تورات از عبری به یونانی

tsara'at یا وضعیتی که تشخیص و پاکسازی آن بیشترین حجم پادشاهای تزریا و متزورا را

به خود اختصاص داده، با نام "lepra" [برص] آمد و سنتی دیرپا را در تشخیص این بیماری

همچون برص رقم زد.

این سنت اینک همه جا نادرست دانسته شده است. نخست این که این بیماری که در تورات

توصیف شده اصلا با نشانه‌های برص همخوانی ندارد. دوم این که تورات این نام را نه فقط

به انواع بیماری های پوستی نسبت می دهد، بلکه آنها همان قارچ روی لباس ها و دیوارهای خانه می داند که هرگونه بیماری شناخته شده را از آن متمایز می کند. هارامبام به بهترین وجه شرح می دهد:

تزریا واژه ای فراگیر است برای بیان چندین بیماری مختلف. همچنین سفیدی روی پوست انسان *tsara'at* نامیده می شود. ریزش مقداری از موهای سر یا چانه *tsara'at* نامیده می شود. تغییر رنگ لباس ها یا دیوار خانه ها نیز به همین نام خوانده می شود. هیلخوت تورات ۱۰:۱۶

حکیمان تلمودی در جستجوی فهم این پدیده به دنبال سرخ هایی در جای دیگر تورات بودند و آنها را یافتند. میریام مبتلا به تزارات شد زیرا از برادرش موسی بدگویی کرد (اعداد ۱۲:۱۰). تورات بعدها تاکید خاصی بر این رویداد دارد و آنها هشدار برای تمامی نسل ها می داند:

از بلای تزارات برحذر باش... به یاد بیاور آنچه خداوند خدای تو در میان راه پس از خروج از مصر بر میریام نازل کرد. تشیه ۹-۸: ۲۴

به بیان دیگر، این پدیده ای عادی نبود، بلکه مجازات الهی خاصی به دلیل لاشون هاراع [زبان شر] بود. حکیمان متوجه شباهت آوایی میان متزورا یعنی فرد مبتلا به این بیماری و *motzi shem ra* موتصی شم راع یا فرد مرتکب به بدزبانی شدند.

هارامبام بر اساس سنت تلمودی شرحی درخشان دارد بر این که چرا تزرآت هم اشیاء بیجان مانند دیوارها و لباس ها و هم انسان ها را نشانه می رود:

تزرآت نشانه و اعجازی بود در میان بنی اسرائیل که به آنها هشدار می داد تا از بدزبانی پرهیزند. زیرا اگر فرد بدزبانی کند، دیوارهای خانه اش تغییر می کنند. اگر توبه کند، خانه دوباره پاک می شود. اما اگر تا زمانی که خانه یکسره مبتلا شود، به شرارت خود ادامه دهد، اشیاء چرمی که روی آنها می نشیند یا می خوابد، مبتلا خواهند شد. اگر توبه کند دوباره پاک می شوند. اما اگر به شرارت خود ادامه دهد تا جایی که اشیاء چرم سوزانده شوند، لباس هایی که به تن می کند، مبتلا می شوند. اگر توبه کند، لباس هایش دوباره پاک می شوند. اما اگر تا وقتی که لباس ها سوزانده شوند، به شرارت ادامه دهد آنگاه پوست بدنش مبتلا می شود و او تزرآت می گیرد و محکوم به جدایی از جمع و تنهایی می شود تا جایی که دیگر سخنان شرارت آمیز تهمت زنی و بدزبانی را به زبان نیاورد. هیلخوت تومات

تزرآت ۱۶:۱۰

تراژدی اتللو اثر شکسپیر جذابترین نمایش است از آنچه سنت تلمودی پیرامون سنگینی *motsi shem ra* بدزبانی و لاشون هاراع یا زبان شر می گوید. یاگو سرباز عالیرتبه به تلخی از اتللو که یک فرمانده مور [عرب اسپانیایی] در سپاه ونیز است، نفرت دارد. اتللو مرد جوانی به نام کاسیو را به جای یاگو که بیش از او تجربه دارد، ارتقای مقام داده و یاگو مصمم به انتقام گیری شده است. او انتقام خود را در جدالی طولانی و موزیانه می گیرد که طی آن در کنار کارهای دیگر، اتللو را نسبت به همسر خود دزدمونا بدبین می کند که با کاسیو رابطه محرمانه دارد. اتللو از یاگو می خواهد که کاسیو را بکشد و خودش دزدمونا را با چاقو در بسترش می کشد. امیلیا همسر یاگو و ندیمه دزدمونا از مرگ خانم خود آگاه می شود و وقتی اتللو شرح می دهد که چرا او را کشته، توطئه همسر خود را افشا می کند. اتللو در حالت احساس تقصیر و اندوه خودکشی می کند و یاگو دستگیر شده برای شکنجه و شاید اعدام برده می شود.

این نمایشنامه ای است یکسره پیرامون شر بدگویی و زبان شر و تهمت زنی که همان سخن حکیمان تلمودی را به تصویر می کشد:

زبان شر سه نفر را نابود می کند: آنکه به کارش می بندد، آنکه به آن گوش می دهد، و آنکه درباره اش زبان شر به کار می رود. اراخین ۱۵ ب.

تراژدی شکسپیر به گونه ای دردناک آشکار می کند که چگونه زبان شر در گوشه های تاریک برانگیختن شک در کار است. اگر دیگران می دانستند که گفته های یاگو برای ایجاد ترس و بی اعتمادی است، واقعیت روشن و از تراژدی جلوگیری می شد. ولی یاگو توانست کاراکترهای گوناگون داستان را فریب بدهد، بر روی نقاط ضعف، بی اعتمادی و حسادت آنها انگشت بفشارد، و به هر یک بدترین ها در مورد دیگری را القا کند. همه چیز به خونریزی و مصیبت های زنجیره ای بدل می شود.

به این ترتیب مفهوم هنرمندانه عدالت در سنت تلمودی به یکی از غیرهنری ترین بخش های تورات که شرح قوانین مربوط به بیماری پوستی و قارچ است، پیوند می خورد. به کاربرندهء زبان شر بدگویی های خود را در فضای خصوصی انجام می دهد، اما شر او در فضای همگانی آشکار می شود. نخست دیوارهای خانه اش به گناه او اعتراف می کنند، سپس اشیاء چرمی که بر آنها می نشیند، بعد جامه هایش و سرانجام، پوست بدنش. او محکوم است به تحقیر و تنهایی:

باید فریاد زد: ناپاک! ناپاک! ناپاک! چون او ناپاک است، باید تنها بماند و یکسره در

خارج از اردوگاه سکونت کند. لاویان ۴۶-۴۵: ۱۳

حکیمان تلمودی گفته اند: چون سخنان او شوهر را از زنش و برادر را از برادر جدا کرد، مجازات او این است که از آدم ها دور نگه داشته شود و مطرود اجتماع باشد (اراخین ۱۶ ب).

ویکی لیکس در بالاترین حالت، امروز معادل کاربردی قانون متزورا است: تلاش برای همگانی ساختن اطلاعات پیرامون زشتکاری ها و زشتگویی های افراد در فضای خصوصی خود. حکیمان تلمودی پیرامون زبان شر گفته اند که به اندازه هر سه گناه بت پرستی، زنای با محارم و قتل روی هم بد است. نبوغ شکسپیر در نشان دادن هنرمندانه این واقعیت بود که چگونه زبان شر، روابط انسانی را مسموم می سازد، انسان ها را بر علیه یکدیگر وامی دارد و به پیامدهای فاجعه بار می انجامد.

هرگز در فضای خصوصی چیزی نگویید که از خواندن آن در صفحه اول روزنامه های فردا شرمگین بشوید! این بن مایه زیربنایی آموزه های مربوط به تزارات برای دنیای امروز است.

شبات شالوم

ترجمه فارسی با مشارکت بنیاد ایرانی هارامبام، وابسته به فدراسیون یهودیان

ایرانی-آمریکایی

توسط شیریندخت دقیقیان

Persian Translation by Shirin D. Daghighian

www.RabbiSacks.org

@RabbiSacks

The Rabbi Sacks Legacy Trust, PO Box 72007, London, NW6 6RW • +44 (0)20 7286 6391 • info@rabbisacks.org

© Rabbi Sacks • All rights reserved